

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 41.368/1 tot 41.373/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 25 september 2006 door de Minister van Economie verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over:

- 1° een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende het statuut van de leden van de griffie van de Raad voor de Mededinging" (41.368/1);
- 2° een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende het aanmelden van de concentraties van ondernemingen bedoeld in artikel 9 van de wet tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op" (41.369/1);
- 3° een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de procedures inzake bescherming van de economische mededinging" (41.370/1);
- 4° een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende het indienen van de klachten en verzoeken bedoeld bij artikel 44, § 1, 2° en 3° van de wet tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op" (41.371/1);
- 5° een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de afgifte van kopieën van het dossier zoals bedoeld in de wet tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op" (41.372/1);
- 6° een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de betaling en de invordering van de administratieve geldboeten en dwangsommen bepaald in de wet tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op" (41.373/1),

heeft op 28 september 2006 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling op een voor de zes adviesaanvragen gemeenschappelijke wijze gemotiveerd

"door de omstandigheid dat de wet van 10 juni 2006 tot bescherming van de economische mededinging in werking treedt op 1 oktober 2006 en op dezelfde datum de wet op de bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op 1 juli 1999, opheft; dat de wet van 10 juni 2006 tot oprichting van een Raad voor de Mededinging eveneens in werking treedt op dezelfde datum. Met het oog op een volledige toepassing van de bepaling van deze nieuwe wetten, past het dat de uitvoeringsbesluiten in werking treden ten laatste op dezelfde datum en dat hun publicatie voordien kan plaats vinden. Zo niet zou de nieuwe wetgeving onmogelijk kunnen worden toegepast en zou er een juridisch vacuüm ontstaan dat op een ernstige wijze het economische leven van de bedrijven, die van elke rechtszekerheid zouden uitgesloten worden, zou belemmeren en dat de geloofwaardigheid van de Belgische mededingingsautoriteit in gevaar zou brengen. Deze toestand zou van aard kunnen zijn dat de aansprakelijkheid van de Staat in het geding komt. De Staat zou zich dan bloot stellen aan een aansprakelijkheidsvordering voor de rechtbanken en aan een ingebrekestelling door de Commissie van de EG wegens nalaten".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

.../...

STREKKING EN RECHTSGROND VAN DE ONTWERPEN

1. Het ontwerp 41.368/1 strekt ertoe de taalaanhorigheid, de benoemingsvoorwaarden en het financieel statuut te regelen van de griffier en de adjunct-griffier van de Raad voor de Mededinging en vindt rechtsgrond in artikel 33, tweede lid, van de wet tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd 15 september 2006 ¹.

2. Het ontwerp 41.369/1 bevat bepalingen met betrekking tot de vorm waarin aanmeldingen van concentraties van ondernemingen bij de Raad voor de Mededinging moeten gebeuren en de gegevens die daarbij moeten worden vermeld. Tevens bevat het ontwerp bepalingen met betrekking tot de vervollediging van ontbrekende gegevens, de ontheffing om sommige inlichtingen mee te delen en de afgifte van het ontvangstbewijs. Rechtsgrond voor al die bepalingen wordt geboden door artikel 9, § 3, van de gecoördineerde wet.

3.1. Het ontwerp 41.370/1 bevat nadere regelen die op het vlak van de procedure moeten worden nageleefd voor en door de diverse geledingen van de Raad voor de Mededinging. Zo wordt de procedure met betrekking tot de oproeping van personen door het Auditoraat of de Dienst voor de Mededinging geregeld (artikelen 2 tot 5), evenals bepaalde aspecten van de procedure inzake concentraties, wat het Auditoraat betreft (artikelen 6 en 7). Voorts zijn er bepalingen die betrekking hebben op het onderzoek van klachten en verzoeken inzake restrictieve mededinging door het Auditoraat (artikelen 8 en 9) en op de procedure die voor de Raad moet worden gevolgd (artikelen 10 tot 15). Daarnaast strekt het ontwerp ertoe de procedure inzake voorlopige maatregelen voor de voorzitter van de Raad te regelen (artikelen 16 tot 18) en bevat het bepalingen betreffende de berekeningswijze van de termijnen (artikelen 19 en 20) en de wijze van verzending van stukken (artikel 21).

¹Koninklijk besluit "houdende coördinatie van de wet van 10 juni 2006 tot bescherming van de economische mededinging en van de wet van 10 juni 2006 tot oprichting van een Raad voor de Mededinging", B.S. 29 september 2006.

3.2. De in het ontwerp 41.370/1 vervatte regeling heeft een gediversifieerde rechtsgrond.

Het merendeel van de bepalingen van het ontwerp valt in te passen in de delegatiebepalingen van de artikelen 46, 48, § 8, en 57, § 5, van de gecoördineerde wet, waarvan melding wordt gemaakt in het eerste lid van de aanhef van het ontwerp.

Sommige bepalingen van het ontwerp kunnen evenwel niet worden geacht uitvoering te geven aan een uitdrukkelijke delegatiebepaling in de wet, maar kunnen niettemin worden ingepast in de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Koning beschikt overeenkomstig artikel 108 van de Grondwet. Dat is met name het geval voor de bepalingen van het ontwerp die betrekking hebben op de procedure voor het Auditoraat en de Dienst op het vlak van concentraties (zie vooral de artikelen 6 en 7 van het ontwerp), en op de procedure voor de voorzitter van de Raad inzake voorlopige maatregelen op het vlak van restrictieve mededingingspraktijken (artikelen 16 tot 18 van het ontwerp). In de aanhef van het ontwerp 41.370/1 dient derhalve ook te worden gerefereerd aan artikel 108 van de Grondwet.

4. Het ontwerp 41.371/1 strekt ertoe de wijze van indiening en de taal te regelen van klachten en verzoeken inzake restrictieve mededingingspraktijken, alsmede de gegevens die de klachten en verzoeken moeten bevatten en de informatie die aan de indieners moet worden meegedeeld. De ontworpen regeling, die ook van toepassing wordt gemaakt op de verzoeken om voorlopige maatregelen inzake restrictieve mededingingspraktijken, vindt rechtsgrond in artikel 46, eerste lid, van de gecoördineerde wet.

5. Het ontwerp 41.372/1 strekt ertoe een aantal voorwaarden te bepalen voor het verkrijgen van kopieën van dossiers met betrekking tot zowel restrictieve mededingingspraktijken als concentraties. Rechtsgrond daarvoor wordt gevonden in de artikelen 48, § 8, en 57, § 5, van de gecoördineerde wet.

6. Het ontwerp 41.373/1 beoogt de nadere regels vast te stellen inzake de betaling van de geldboeten en dwangsommen waarin de gecoördineerde wet voorziet en vindt rechtsgrond in artikel 91, derde lid, van die wet.

7. Al de voornoemde ontwerpen bevatten een bepaling tot opheffing van het overeenkomstige koninklijk besluit dat werd tot stand gebracht ter uitvoering van de vroegere wetgeving op de bescherming van de economische mededinging en dat, als gevolg van de afkondiging van de twee wetten van 10 juni 2006, onaangepast is geworden.

ALGEMENE OPMERKING

Wat de verplichte naleving van de vormvereisten betreft, moet erop worden gewezen dat het niet volstaat te refereren aan de vormvereisten die destijds werden nagekomen met betrekking tot het overeenkomstige koninklijk besluit dat werd tot stand gebracht ter uitvoering van de vroegere wetgeving op de bescherming van de economische mededinging, te meer daar de nieuw ontworpen besluiten inhoudelijke verschillen vertonen met de vroegere besluiten.

Meer in het bijzonder komt het erop neer dat de vormvereisten waarnaar wordt verwezen in het derde tot het zesde lid van het ontwerp 41.368/1, en in het derde lid van het ontwerp 41.372/1 ², opnieuw zouden moeten worden nagekomen. De hierna volgende opmerkingen moeten met dat voorbehoud worden gelezen.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

1. Om de reden aangehaald onder 3.2 van de bespreking van de strekking en de rechtsgrond, dient de aanhef van het ontwerp 41.370/1 aan te vangen met een nieuw toe te voegen lid, luidende:

²Daarenboven zou ook aan het in te winnen advies van de inspectie van financiën moeten worden gerefereerd.

"Gelet op artikel 108 van de Grondwet;".

2. In tegenstelling tot wat het geval is in de andere om advies voorgelegde ontwerpen van koninklijk besluit, komt in het ontwerp 41.370/1 geen bepaling van inwerkingtreding voor. Omdat de inwerkingtreding van de regeling die is vervat in het voornoemde ontwerp logischerwijze dient te zijn afgestemd op de datum van inwerkingtreding van de regels die zijn opgenomen in de overige ontwerpen die om advies zijn voorgelegd, zou het ontwerp 41.370/1 met een gelijkaardige bepaling van inwerkingtreding moeten worden vervolledigd.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 41.368/1 à 41.373/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Économie, le 25 septembre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur:

- 1° un projet d'arrêté royal "portant le statut des membres du greffe du Conseil de la concurrence" (41.368/1);
- 2° un projet d'arrêté royal "relatif à la notification des concentrations d'entreprises visée à l'article 9 de la loi sur la protection de la concurrence économique, coordonnée le" (41.369/1);
- 3° un projet d'arrêté royal "relatif aux procédures en matière de protection de la concurrence économique" (41.370/1);
- 4° un projet d'arrêté royal "relatif à l'introduction des plaintes et demandes visées à l'article 44, § 1er, 2° et 3°, de la loi sur la protection de la concurrence économique, coordonnée le" (41.371/1);
- 5° un projet d'arrêté royal "relatif à la délivrance de copies du dossier prévue par la loi sur la protection de la concurrence économique, coordonnée le" (41.372/1);
- 6° un projet d'arrêté royal "relatif au paiement et au recouvrement des amendes administratives et astreintes prévues par la loi sur la protection de la concurrence économique, coordonnée le" (41.373/1),

a donné le 28 septembre 2006 l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée d'une manière commune pour les six demandes d'avis

"door de omstandigheid dat de wet van 10 juni 2006 tot bescherming van de economische mededinging in werking treedt op 1 oktober 2006 en op dezelfde datum de wet op de bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op 1 juli 1999, opheft; dat de wet van 10 juni 2006 tot oprichting van een Raad voor de Mededinging eveneens in werking treedt op dezelfde datum. Met het oog op een volledige toepassing van de bepaling van deze nieuwe wetten, past het dat de uitvoeringsbesluiten in werking treden ten laatste op dezelfde datum en dat hun publicatie voordien kan plaats vinden. Zo niet zou de nieuwe wetgeving onmogelijk kunnen worden toegepast en zou er een juridisch vacuüm ontstaan dat op een ernstige wijze het economische leven van de bedrijven, die van elke rechtszekerheid zouden uitgesloten worden, zou belemmeren en dat de geloofwaardigheid van de Belgische mededingingsautoriteit in gevaar zou brengen. Deze toestand zou van aard kunnen zijn dat de aansprakelijkheid van de Staat in het geding komt. De Staat zou zich dan bloot stellen aan een aansprakelijkheidsvordering voor de rechtbanken en aan een ingebrekestelling door de Commissie van de EG wegens nalaten".

*

* *

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

.../...

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DES PROJETS

1. Le projet 41.368/1 entend régler l'appartenance linguistique, les conditions de nomination et le statut financier du greffier et du greffier adjoint du Conseil de la concurrence et trouve un fondement juridique dans l'article 33, alinéa 2, de la loi sur la protection de la concurrence économique, coordonnée le 15 septembre 2006 ¹.

2. Le projet 41.369/1 comporte des dispositions relatives aux formes dans lesquelles les notifications de concentrations d'entreprises doivent être faites au Conseil de la concurrence et, en outre, aux éléments qui doivent être mentionnés. Par ailleurs, le projet contient des dispositions concernant la manière de compléter les éléments manquants, la dispense de la communication de certains renseignements et la délivrance de l'accusé de réception. Toutes ces dispositions trouvent un fondement juridique dans l'article 9, § 3, de la loi coordonnée.

3.1. Le projet 41.370/1 fixe les règles de procédure devant être respectées devant et par les différents organes du Conseil de la concurrence. Ainsi, il règle la procédure relative à la convocation de personnes par l'Auditorat ou par le Service de la concurrence (articles 2 à 5), ainsi que, pour ce qui concerne l'Auditorat, certains aspects de la procédure en matière de concentrations (articles 6 et 7). En outre, il prévoit des dispositions concernant l'examen par l'Auditorat de plaintes et demandes en matière de concurrence restrictive (articles 8 et 9) et la procédure à suivre devant le Conseil (articles 10 à 15). Par ailleurs, le projet tend à régler la procédure en matière de mesures provisoires devant le président du Conseil (articles 16 à 18) et comporte des dispositions concernant le mode de calcul des délais (articles 19 et 20) ainsi que le mode d'envoi des pièces (article 21).

1

Arrêté royal "portant coordination de la loi du 10 juin 2006 sur la protection de la concurrence économique et de la loi du 10 juin 2006 instituant un Conseil de la concurrence", *M.B.* 29 septembre 2006.

3.2. Le fondement juridique des dispositions contenues dans le projet 41.370/1 est multiple.

La plupart des dispositions du projet s'inscrivent dans les délégations prévues par les articles 46, 48, § 8, et 57, § 5, de la loi coordonnée, visés au premier alinéa du préambule du projet.

Si certaines dispositions du projet ne peuvent être réputées donner exécution à une délégation légale expresse, elles peuvent néanmoins entrer dans le cadre du pouvoir général d'exécution dont dispose le Roi conformément à l'article 108 de la Constitution. C'est notamment le cas des dispositions du projet concernant la procédure devant l'Auditorat et le Service en matière de concentrations (voir plus particulièrement les articles 6 et 7 du projet) et la procédure devant le président du Conseil en matière de mesures provisoires en ce qui concerne les pratiques restrictives de concurrence (articles 16 à 18 du projet). Le préambule du projet 41.370/1 doit dès lors également faire référence à l'article 108 de la Constitution.

4. Le projet 41.371/1 vise à régler les modalités de l'introduction des plaintes et demandes en matière de pratiques restrictives de concurrence, la langue dans laquelle elles sont rédigées, ainsi que les éléments qu'elles doivent contenir et les renseignements qui doivent être communiqués à leurs auteurs. Les dispositions en projet, qui sont également rendues applicables aux demandes de mesures provisoires en matière de pratiques restrictives de concurrence, trouvent un fondement juridique dans l'article 46, alinéa 1er, de la loi coordonnée.

5. Le projet 41.372/1 entend fixer un certain nombre de conditions relatives à l'obtention de copies de dossiers tant en ce qui concerne les pratiques restrictives de concurrence que les concentrations. Le fondement juridique à cet effet est procuré par les articles 48, § 8, et 57, § 5, de la loi coordonnée.

6. Le projet 41.373/1 tend à fixer les modalités pour le paiement des amendes et astreintes prévues par la loi coordonnée et trouve un fondement juridique dans l'article 91, alinéa 3, de cette loi.

7. Tous les projets précités comportent une disposition abrogeant l'arrêté royal correspondant, pris en exécution de l'ancienne législation sur la protection de la concurrence économique, et devenu inadéquat par suite de la promulgation des deux lois du 10 juin 2006.

OBSERVATION GÉNÉRALE

En ce qui concerne l'accomplissement obligatoire des formalités, il est à noter qu'il ne suffit pas de faire référence à des formalités accomplies à l'époque dans le cadre de l'arrêté royal correspondant, pris en exécution de l'ancienne législation sur la protection de la concurrence économique, d'autant que les nouveaux arrêtés en projet présentent, sur le fond, des différences avec les anciens.

Il en résulte plus particulièrement qu'il faudra accomplir à nouveau les formalités visées aux troisième à sixième alinéas du projet 41.368/1 et au troisième alinéa du projet 41.372/1 ². Les observations faites ci-après doivent se lire sous cette réserve.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

1. Pour le motif indiqué sous le point 3.2. de l'examen de la portée et du fondement juridique, on ajoutera au début du préambule du projet 41.370/1 un alinéa rédigé comme suit:

2

Par ailleurs, il conviendrait également de faire référence à l'avis, à recueillir, de l'inspection des finances.

"Vu l'article 108 de la Constitution;"

2. Contrairement aux autres projets d'arrêté royal soumis pour avis, une disposition d'entrée en vigueur fait défaut dans le projet 41.370/1. Dès lors que l'entrée en vigueur des dispositions contenues dans le projet précité doit logiquement être alignée sur la date d'entrée en vigueur des règles inscrites dans les autres projets soumis pour avis, il faudra compléter le projet 41.370/1 par une disposition similaire.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	A. SPRUYT, M. TISON,	assesseurs de la section de législation,
Madame	G. VERBERCKMOES,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME